

Politik Bilim

Türkiye'nin bilim ve teknoloji politikası olacak mı? (2)

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>

Dokuzuncu Kalkınma Plânı'nda bilim ve teknoloji konusunda ne öngörülmüş, anlayabilmek için Plân'ın konuyla ilgili maddelerini (madde numaralarını da kaydederek) birlikte okuyalım; dikkatimizi çeken noktaları, bu maddelerin yanına, köşeli parantez içinde not edelim.

475. “Bilim ve teknoloji politikasının temel amacı özel sektörün yenilik yaratma yeteneğinin artırılmasıdır.” [Demek, **bilim ve teknoloji politikamız olacak**; bakalım bu politika neymiş:]

482. “Nanoteknoloji, biyoteknoloji, yeni nesil nükleer teknolojiler ile hidrojen ve yakıt pili teknolojileri; sanayi politikasının öncelik vereceği sektörlerdeki araştırmalar; yerli kaynakların katma değere dönüştürülmesini amaçlayan ARGE faaliyetleri; aşı ve anti-serum başta olmak üzere yaşam kalitesinin yükseltilmesine yönelik sağlık araştırmaları; bilgi ve iletişim teknolojileri ile savunma ve uzay teknolojileri öncelikli alanlar olarak desteklenecek.” [Demek, teknolojide önceliklerimiz olacak. Öncelikli olmayan teknoloji kalmış mı, tartışmasına şimdi girmeyelim. Sayılanlar “öncelikli alanlar olarak” nasıl desteklenecek; anlamak için okumayı sürdürüelim.]

490. Ülkemizin uydu teknolojilerini üretme yetkinlikleri geliştirilecek, bu teknolojileri araştırmak üzere bir merkez kurulacak. [Kim kuracak, belirtilmemiş.]

521-522. Tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerinde ileri teknolojiler içeren, çok fonksiyonlu ürünler geliştirilecek; ARGE çalışmaları özendirilecek; bu sektörlerle cam, mobilya, kuyumculuk gibi sektörlerin tüketime yönelik ürünlerinde özgün tasarım faaliyetleri özendirilecek. [Nasıl özendirilecek, belirtilmemiş.]

523. Demir-çelik sektöründe kaliteli ve katma değeri yüksek ürünlerin geliştirilmesine ve çevrenin korunmasına yönelik ARGE çalışmaları desteklenecek.

525-526. Otomotiv sanayiinde gelişmiş ARGE yeteneğine sahip bir yapı oluşturulması; ana ve yan sanayi arasında konsept ve tasarım aşamasından başlayan bir işbirliği geliştirilmesi öngörülmekte. [Öngörülenlerin gerçekleşmesi için ne yapılacak, söylenmiyor.]

527. Makina ve beyaz eşya sanayilerinin tasarım, mühendislik ve yenilik yaratma yeteneği desteklenecek.

528. Elektronik sanayiinde 'bileşenler' alt sektörü geliştirilecek; entegre devre tasarımının güçlendirilmesine ve üreticiler arası işbirliğiyle düz panel ekran tesisi yatırımının gerçekleştirilmesine önem verilecek. [Bu önemi, kamu hangi politika araçlarını kullanarak kuvveden fiile çıkaracak, söylenmiyor.] Sektörde rekabet öncesi ARGE teşvik edilecek, lâboratuvar kapasitesi ve görüntü teknolojileri konusunda araştırma altyapısı geliştirilecek. [Altyapının geliştirilmesi için destek mi verilecek, söylenmiyor.]

530. Savunma, havacılık, uzay, kimya, malzeme ve bitki genetiği gibi bilgi ve teknoloji yoğun alanlar geliştirilecek. [Nasıl'ın yanıtı çoğu için yok; olanlar aşağıda.]

532. Savunma sanayiinde ortak üretim-tasarım ve ARGE alanlarında uluslararası işbirliği çalışmalarına etkin katılım sağlayan bir yapıda üretimin geliştirilmesi ve bunun için gerekli altyapı ile teknolojik ve yönetsel kâbiliyetlerin kazanılması temel hedeftir. [Bu hedefe nasıl erişilecek; söylenmiyor; anlaşılan, savunma sanayiinde ARGE yeteneğinin geliştirilmesi için]

öngörülen etkin yol, “ARGE alanlarında uluslararası işbirliği çalışmalarına etkin katılım”; neyse ki izleyen maddede önerilen bir yol daha var.]

533. Ulusal savunma sanayiini geliştirmek amacıyla **ARGE’ye dayalı tedariki**, yurtiçi teknoloji ve kâbiliyet edinimini esas alan bir sistem ve mevzuat oluşturulacak.

535. Orta ve yüksek teknoloji sektörlerinde ARGE ve yenilikçilik faaliyetlerine ve ARGE altyapısına öncelik verilecek; kapsamlı ARGE projeleri desteklenecek.

Okumayı sürdüreceğiz.

CBT. 04 Ağustos 2006